

Det Kgl. Nærings- og handelsdepartement
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo

Att.: Kari Bjørke

Elektronisk innrapportering - "IT mot skjemabelastning"

Det vises til departementets brev av 15. juli d.å.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) representerer 15 000 bedrifter med færre enn 100 ansatte. Av disse har rundt 90 % færre enn 20 ansatte. Skjemaveldet er en alvorlig belastning for småbedriftene, og alle tiltak som kan bekjempe dette er derfor velkomment. Kampen mot skjemaveldet har således vært høyt på vår dagsorden i alle år. Gjennom vårt arbeid i Næringslivets Skjemaråd har vi fått betydelig innsikt i denne problemstillingen. Den er kompleks, og det er også slik at løsningen ikke uten videre ligger i selve skjemaene, men kanskje er det like mye reglene og lovverket som ligger bak, som er grunnlaget for denne belastningen.

Vi har lest rapporten IT mot skjemabelastning med stor interesse. Etter vår oppfatning gir den en meget god beskrivelse av situasjonen og den utfordringen kampen mot skjemaveldet stiller både myndigheter og næringsliv overfor.

NHO var sterkt engasjert i gjennomføringen av ELMER-prosjektet, og kunnskapen derfra er viktig å ta vare på i det videre arbeid med elektronisk innrapportering.

Viktig for bedriftene

Elektronisk innrapportering i seg selv, løser ikke uten videre småbedriftenes følelse av avmakt. Løsningene må være slik at det gir bedriftene

- **Administrativ og økonomisk besparelse**
- **Bedre brukeropplevelse**
 - skjemaveldet og forvaltningen må oppleves som mindre uoversiktlig
 - bedre kommunikasjon
- **Skreddersydde skjema**
 - gjenbruk av allerede innsendte data

- kun spørsmål som er *relevante* for din bedrift
 - flere "ferdigutfylte" felt
 - hjelp for egen hukommelse
 - støtte til interne godkjenningsprosesser
- **Bedre tilgjengelighet og fleksibilitet**
 - selvvalgt fordypning/ informasjon
 - lett å rette på gale opplysninger
 - lettere å reutfylle, slippe å be om nytt skjema
- **Umiddelbare feilmeldinger/ validering underveis**
 - unngå mye frem og tilbake postgang
- **Enhetlig grensesnitt**
 - skjemaer fra ulike /flere etater har felles logikk, layout
- **Enhetlig begrepsbruk**
 - skjemaer fra ulike virksomheter har felles begrepsbruk
- **Informasjon**
 - informasjon og hjelpetekst til det enkelte spørsmål uten å bla i lange veiledninger
 - muligheter for å gå inn i eget arkiv om egen historikk (tidl. innsendte opplysninger)
 - enkel tilgang på andre relevante skjema, lover, regler og lignende.
 - oppdatert informasjon
 - kontinuerlig utvikling – økt brukervennlighet
- **Sikkerhet**
 - umiddelbar "kvittering", ikke "borte" i posten
 - unngår punchefeil i etaten
 - vet hvem i forvaltningen som ser ditt skjema

Anbefalinger

Rapporten har en rekke anbefalinger. NHO kan støtte alle, men noen er viktigere enn andre. Generelt vil vi påpeke at et stort antall ulike ordninger for elektronisk innrapportering vil skape mer forvirring enn lettelse for småbedriftene. Dette er nå i ferd med å skje, i og med at alle offentlige etater kappes om å bli "best", gjerne med ulike løsninger, i stedet for en politisk styring og koordinering som sikrer en "one stop shop" for bedriftene. Dette har NHO tatt opp i flere fora og overfor flere departementer og regjeringsmedlemmer gjennom lengre tid, senest har dette vært stresset i Brukerrådet i AltInn og i næringsministerens Kontaktforum for forenkling for næringslivet.

Nedenfor følger vår vurdering av de fire viktigste tiltakene:

1. Pkt 7.1.3. Brukeropplevelsen i fokus

Følg ELMER-prinsippet, det har vist seg å fungere bra.

2. Pkt 7.1.4. Sats på hverdagsskjemaene

Det bør legges opp til løsninger der dataene enkelt kan tas direkte ut av fagsystemene, som økonomisystemer, personalsystemer og lignende.

3. Pkt 7.2.1. "Skjemalosen" – søkesystem på Internett

Interessant. NHO har ved flere anledninger stilt spørsmål ved det store antall offentlige nettstedet som bedriftene må forholde seg til. En egen sekvens for bedriftene under norge.no vil være en betydelig forbedring i så måte. Det kreves imidlertid en solid markedsføring for at særlig småbedriftene skal bli oppmerksomme på hvilke muligheter de har til å gjøre skjemabyrden lettere.

4. Pkt. 7.2.2. Altinn som knutepunkt

Forslaget er kanskje det aller viktigste, nemlig så snart som mulig sørge for at alle hendelsesskjemaer som angår de fleste, som fylles ut av bedriftene selv og som brukes med en viss hyppighet, blir tilgjengelig gjennom AltInn.

Mht spørsmålet om hvordan man kan måle framgang i arbeidet mot skjemabelastningen, kan vi si oss enige i den vurdering som er gjort i rapporten (pkt. 7.2.4). Tidsforbruket er absolutt ikke den beste måleparameter, heller ikke antall skjemaer. Det er imidlertid vanskelig å måle endringer i brukeropplevelsen. Etter NHOs oppfatning bør man særlig se på muligheten for å måle "modningsnivå" for elektroniske løsninger samt den enkelte etats "rapporteringskvaliteter". Dette i tillegg til periodiske oversikter over hvilket utviklingstrinn elektroniske skjemaer befinner seg på, vil bidra til å få mer kunnskap om de forbedringer som gjøres.

Avslutning

NHO vil uttrykke tilfredshet med at departementet tar arbeidet med skjema- belastningene for næringslivet på alvor. Vi er klar over at dette er noe man egentlig aldri vil komme i mål med, men det er likevel viktig at det er et kontinuerlig trykk fra ansvarlig departement. Uten dette trykket ville situasjonen for bedriftene trolig blitt ganske uholdbar etter hvert.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Avdeling Innovasjon og mindre bedrifter

Inger Aarvig
Avd. direktør